

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 110/2021 van 7 juli 2021

Betreft: Adviesaanvraag met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen voor een billijkere belasting (CO-A-2021-098)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en mevrouw Alexandra Jaspar en de heer Yves-Alexandre de Montjoye, de heer Bart Preneel en de heer Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Jean-Luc Crucke, Waals minister van Begroting, Financiën, Luchthavens en Sportinfrastructuren, ontvangen op 5 mei 2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

Brengt op 7 juli 2021 het volgende advies uit:

ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De minister van het Waalse Gewest belast met fiscaliteit heeft het advies van de Autoriteit gevraagd over de artikelen 3, 4, 5, 8, 12, 14, 15, 22 en 25 van het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen voor een billijkere belasting (hierna "het voorontwerp van decreet").
2. Volgens de memorie van toelichting heeft dit voorontwerp van decreet tot doel verschillende maatregelen te nemen die nodig zijn voor een billijkere belasting op het niveau van de Waalse fiscaliteit, gaande van het juiste gebruik van woorden in de toepasselijke wetgeving om deze begrijpelijker te maken, tot de versterking van de maatregelen in de strijd tegen belastingfraude, en de wens een einde te maken aan de verschillende vormen van omzeiling van de intentie van de wetgever.

ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

3. De artikelen 3 tot en met 5 van het voorontwerp van decreet wijzigen het Wetboek der successierechten teneinde het toepassingsgebied van zijn artikel 8 (gelijkstelling van bepaalde verrichtingen met legaten) uit te breiden, zodat zelfs in geval van de schenking van een levensverzekeringsovereenkomst, de begunstigde met successierechten wordt belast op de verzekeringsprestatie die hem bij het overlijden zal worden toegekend. In het logische verlengde van deze wijzigingen in ontwerp wordt de uiteindelijke begunstigde schuldenaar van successierechten, en wordt hij als zodanig verantwoordelijk voor het indienen van de aangifte van nalatenschap. Dit geeft geen aanleiding tot opmerkingen van de Autoriteit. De betrokkenen die onder deze verplichting tot aangifte vallen, worden op toereikende wijze in artikel 5 van het voorontwerp van decreet bepaald.
4. Artikel 8 van het voorontwerp wijzigt artikel 4 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (hierna "WGB"), om een einde te maken aan het fiscale voorkeursstelsel voor fiscale lichte vrachtauto's dat voertuigen genieten die als valse bedrijfsvoertuigen worden gekwalificeerd (voertuigen die technisch beantwoorden aan de wettelijke definitie van fiscale lichte vrachtauto's, maar die in werkelijkheid niet voor het vervoer van goederen worden gebruikt). Hiermee zorgt artikel 4 van het WGB ervoor dat het gunstige fiscale stelsel enkel van toepassing is op fiscale lichte vrachtauto's die zijn geregistreerd hetzij op naam van een natuurlijke persoon zoals bedoeld in artikel I.1., 1°, a), van het Wetboek van economisch recht en ingeschreven overeenkomstig artikel III.17 van het genoemde Wetboek (namelijk een natuurlijke persoon die een beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefent en die is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen), hetzij op naam van een rechtspersoon. Artikel 4, § 3, in ontwerp, van het WGB stelt de toekenning van het gunstige fiscale stelsel afhankelijk van het bestaan van een reëel verband tussen de registratie van de fiscale lichte vrachtauto en het professionele gebruik ervan door de betrokken rechtspersoon of natuurlijke

persoon. Aangezien deze bepaling van het voorontwerp van decreet geen betrekking heeft op verwerkingen van persoonsgegevens, is de Autoriteit niet bevoegd zich hierover uit te spreken.

5. Artikel 12 van het voorontwerp van decreet betreft de fiscaliteit van oldtimers en voertuigen die in het buitenland zijn ingeschreven en die worden bestuurd door een Belgische ingezetene zonder dat in het voertuig de vereiste documenten aanwezig zijn waaruit blijkt dat het voertuig is vrijgesteld van de verplichting tot inschrijving in België, en dat het aldus onderworpen is aan de verkeersbelasting.
6. Wat oldtimers betreft, beoogt artikel 12 het gunstige fiscale stelsel van oldtimers te beperken tot de genoemde voertuigen met een 0-nummerplaat. Het valt niet onder de bevoegdheid van de Autoriteit om zich op dit punt uit te spreken.
7. Wat de belasting van voertuigen die in het buitenland zijn ingeschreven betreft, is artikel 12 van het voorontwerp van decreet een aanpassing van artikel 10 van het WGB door een nieuwe forfaitaire verkeersbelasting van 100 euro in te voeren die verschuldigd is door Belgische ingezetenen die een voertuig gebruiken dat in het buitenland is ingeschreven, op voorwaarde dat bij een controle langs de weg van een voertuig dat in het buitenland is ingeschreven en dat wordt bestuurd door een Belgische ingezetene, de documenten ad hoc niet onmiddellijk worden voorgelegd, maar binnen 10 werkdagen na de controle aan de belastingdienst worden toegezonden. De artikelen 14 en 15 van het voorontwerp stellen het bedrag van de eco-malus en het bedrag van de verkeersbelasting vast op 0 voor bestuurders die zich in diezelfde omstandigheden bevinden. Volgens de toelichting bij deze bepaling in ontwerp heeft de opsteller van het voorontwerp van decreet het voornemen de evenredigheidsgebreken te verhelpen die aan de orde worden gesteld in de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie en het Grondwettelijk Hof die in de memorie van toelichting worden aangehaald met betrekking tot de Waalse fiscale regelgeving, die momenteel de in gebreke blijvende bestuurder die niet in het bezit is van de vereiste documenten, niet toelaat zijn situatie te regulariseren.
8. Daarom voorziet artikel 10, § 3, in ontwerp, van het WGB in het verplicht overleggen van de documenten die deze vrijstellingssituatie bewijzen, voor Belgische ingezetenen die een voertuig gebruiken dat in het buitenland is ingeschreven. De Autoriteit stelt vast dat het doeleinde van deze rechtstreekse verzameling van persoonsgegevens niet alleen ter zake dienend en noodzakelijk is, maar tevens ondubbelzinnig blijkt uit de formulering van deze bepaling in ontwerp. De categorieën van de in dat verband te verzamelen gegevens worden eveneens bepaald door de opsomming van de vrijstellingssituaties in § 3 in ontwerp van artikel 10. Aangezien deze verzameling van gegevens geen belangrijke inmenging bij de betrokkenen tot gevolg heeft, kan de decretale wetgever de vaststelling van de andere modaliteiten van deze gegevensverzameling aan de regering delegeren. In de delegatie dienen echter de elementen te worden aangegeven die bij de regelgevende uitvoeringsnorm moeten worden gespecificeerd, namelijk de vaststelling van de documenten die vereist zijn als bewijs voor de

vrijstellingssituaties bedoeld in § 3 in ontwerp van artikel 10 en de bewaartermijn van deze documenten voor de administratie die is belast met de verkeersbelasting. De Autoriteit herinnert eraan dat de vaststelling van deze elementen moet gebeuren met inachtneming van het beginsel van minimale gegevensverwerking van de AVG.

9. Indien de verwerkingsverantwoordelijke van deze gegevensverzameling niet wordt geïdentificeerd in de basiswetgeving die deze taken omkadert (a priori gaat het om het bestuur van de Waalse Overheidsdienst Fiscaliteit, belast met belastingcontrole), moet deze tekortkoming worden verholpen. De wettelijke bepaling van de verwerkingsverantwoordelijke(n) draagt immers bij tot de voorspelbaarheid van de wet en de doeltreffendheid van de door de AVG vastgelegde rechten van de betrokkenen.
10. In artikel 22 van het voorontwerp van decreet wordt een nieuw artikel 12 quinquies ingevoegd in afdeling 3 betreffende de bewijsmiddelen van het bestuur van hoofdstuk II van het decreet van 6 mei 1999 betreffende de vestiging, invordering en de geschillen inzake de Waalse gewestelijke belastingen. Dit is een algemene bepaling met het oog op de bestrijding van misbruik van fiscale bepalingen, om de fiscale administratie in staat te stellen geoorloofde rechtshandelingen die een fiscale inbreuk vormen (namelijk waarbij het normale gebruik van een fiscaal voordeel wordt omzeild) als niet-afdwingbaar te beschouwen. Aangezien dit geen kader voor de verwerking van persoonsgegevens schept, is de Autoriteit opnieuw niet bevoegd zich hierover uit te spreken.
11. Artikel 25 van het voorontwerp van decreet past artikel 20 bis van het eerder genoemde decreet van 6 mei 1999 aan, dat is ingevoegd in het hoofdstuk betreffende de termijnen voor de oplegging en de invorderbaarheid van de belastingen en dat betrekking heeft op de speciale termijnen voor de heffing, om die termijnen in overeenstemming te brengen met de op federaal niveau voorziene termijnen. Aangezien dit geen kader voor de verwerking van persoonsgegevens schept, is de Autoriteit opnieuw niet bevoegd zich hierover uit te spreken.
12. Op eigen initiatief spreekt de Autoriteit zich uit ten aanzien van artikel 20 van het voorontwerp van decreet dat artikel 11 quater van het voornoemde decreet van 6 mei 1999 aanpast, teneinde de geheimhoudingsplicht op te heffen waaraan de ambtenaren van de gewestelijke fiscale administratie zijn onderworpen, zodat zij informatie kunnen meedelen *"in het kader van een meldingssysteem dat specifiek bij decreet of besluit van de regering is ingesteld"*.

13. De toelichting bij deze bepaling in ontwerp verwijst naar klokkenluidersystemen voor "*misstanden of feiten of nalatigheden die een bedreiging kunnen vormen voor of schade kunnen toebrengen aan het algemeen belang*" en meer in het bijzonder naar richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden, die uiterlijk op 17 december 2021 moet zijn omgezet.
14. De Autoriteit heeft ten eerste bedenkingen bij de noodzaak van deze opheffing van de geheimhoudingsplicht, voorzien in artikel 20, 2°, van het voorontwerp van decreet, aangezien in de paragrafen 2 en 7 van artikel 21 van de voornoemde richtlijn 2019/1937 het volgende wordt bepaald:
  - « *Onverminderd artikel 3, leden 2 en 3, worden personen die informatie over inbreuken melden of een openbaarmaking doen overeenkomstig deze richtlijn niet geacht een inbreuk te hebben gepleegd op enige beperking op de openbaarmaking van informatie, en kunnen zij op generlei wijze aansprakelijk worden gesteld voor een dergelijke melding of openbaarmaking, mits zij redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de melding of de openbaarmaking van zulke informatie noodzakelijk was voor het onthullen van een inbreuk uit hoofde van deze richtlijn.*
  - *In gerechtelijke procedures, onder meer wegens laster, schending van auteursrechten, schending van de geheimhoudingsplicht, schending van de gegevensbeschermingsvoorschriften, openbaarmaking van bedrijfsgeheimen, of wegens eisen tot schadeloosstelling op grond van het privaatrecht, het publiekrecht of het collectief arbeidsrecht, kunnen de in artikel 4 bedoelde personen op generlei wijze aansprakelijk worden gesteld als gevolg van meldingen of openbaarmakingen overeenkomstig deze richtlijn. Die personen hebben het recht om op grond van die melding of die openbaarmaking om verwerping van de zaak te verzoeken, mits zij redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de melding of de openbaarmaking noodzakelijk was voor het onthullen van een inbreuk uit hoofde van deze richtlijn. »*
15. Het is dus aan de opsteller om de noodzaak van deze bepaling in ontwerp te rechtvaardigen in het licht van deze bepalingen van Europees recht, die eveneens uiterlijk 17 december 2021 in nationaal recht moeten zijn omgezet.

16. Voor het overige stelt de Autoriteit vast dat in artikel 11 quater, tweede lid, in ontwerp, van het bovengenoemde decreet van 16 mei 1999 wordt voorzien in de instelling van een meldingssysteem, zonder dat echter het doeleinde en het toepassingsgebied ervan worden gepreciseerd. Gezien de invoering van een meldingssysteem van nature de verwerking van persoonsgegevens met zich brengt, en als zodanig een inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens vormt, moeten het doeleinde en het toepassingsgebied van het meldingssysteem dat wordt bedoeld in artikel 11 quater in ontwerp, op zijn minst worden gedefinieerd in de norm van decretale rangorde. Indien het meldingssysteem dat door de opsteller van het voorontwerp van decreet wordt beoogd, een belangrijke inmenging in het recht op bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen met zich zal brengen, kan de decretale wetgever de organisatie van een dergelijk systeem niet aan de regering delegeren zonder er vooraf de essentiële elementen van te bepalen, namelijk de vaststelling van het(de) precieze doeleinde(n) ervan, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke die is belast met de verwerking van die meldingen, de categorieën van daar gecentraliseerde gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dat(die) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens¹, de categorieën van betrokkenen van wie de gegevens in dat kader zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën van ontvangers waar de gegevens of bepaalde gegevens, in voorkomend geval, zullen worden meegedeeld² voor de verwezenlijking van het doel waarvoor het meldingssysteem wordt ingesteld, en de omstandigheden waarin zij zullen worden meegedeeld, alsmede, zo nodig, de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten als bedoeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22, en 34 van de AVG. Artikel 20 van het voorontwerp van decreet moet dienovereenkomstig worden aangepast.

OM DEZE REDENEN,

is de Autoriteit

van mening dat het voorontwerp van decreet dat voor advies voorligt, als volgt moet worden aangepast:

1. Precisering van de delegatie aan de regering in artikel 10, § 3, in ontwerp, van het WGB overeenkomstig punt 8;

---

¹ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.23.

² Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

2. Vaststelling van de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensverzameling als bedoeld in artikel 10, § 3, in ontwerp, van het WGB, indien deze vaststelling niet op grond van een andere wettelijke bepaling geschiedt (punt 9);
3. Eventuele schrapping van artikel 11 quater, tweede lid, in ontwerp, van het voornoemde decreet van 6 mei 1999 in het licht van de paragrafen 2 en 7 van artikel 21 van de voornoemde richtlijn 2019/1937 (punten 14 en 15), en in ieder geval, aanpassing van dat artikel 11 quater, tweede lid, in ontwerp, overeenkomstig punt 16.

Voor het Kenniscentrum

(get.) Alexandra Jaspar, Directeur